

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DAR-411/18/03/DL

Warszawa, 30.10.2003 r.

DECYZJA Nr DAR -16/2003

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 1 i 3 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity - Dz. U. z 2003 r. nr 86, poz. 804) po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Towarzystwa Ubezpieczeń w Rolnictwie i Gospodarce Żywnościowej „Agropolisa” S.A. z siedzibą w Warszawie – w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyraża się zgodę na dokonanie koncentracji polegającej na objęciu przez Wiceprezesa Zarządu TUIR „WARTA” S.A. Pana Krzysztofa Kudelskiego funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej TUwRiGŻ „Agropolisa” S.A.

Uzasadnienie

W dniu 1 września 2003 r. do organu antymonopolowego wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji określonej w art. 12 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity - Dz. U. z 2003 r. nr 86, poz. 804), zwanej dalej „ustawą”, polegającej na objęciu przez Wiceprezesa Zarządu TUIR „WARTA” S.A. (zwanej dalej „WARTA”) Pana Krzysztofa Kudelskiego funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej TUwRiGŻ „Agropolisa” S.A. (zwanej dalej „Agropolisa”).

W dniu 1 września br. organ antymonopolowy, na podstawie art. 44 ust. 1 w związku z art. 12 ust. 3 pkt 2 ustawy wszczął postępowanie antymonopolowe w sprawie opisanej koncentracji.

W wyniku przeprowadzonego postępowania organ antymonopolowy ustalił i zważył co następuje:

Z przekazanych przez Wnioskodawcę informacji wynika, że łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia tj. w roku 2002, określony zgodnie z art. 15 ustawy oraz treścią rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 maja 2001 r. w sprawie obliczania obrotu przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji (Dz. U. nr 60 poz. 611) przekroczył ustawowy próg równowartości 50 mln EURO. Wobec spełnienia przesłanek art. 12 ust. 1 i ust. 3 pkt 2 oraz nie wystąpienia żadnej okoliczności z katalogu przesłanek wymienionych w art. 13 ustawy uzasadniające niezgłoszenie koncentracji, zamierzona koncentracja podlega zgłoszeniu organowi antymonopolowemu. Obowiązek jej dokonania spoczywał na przedsiębiorcy w którego organie zarządzającym lub kontrolnym obejmuje funkcję członka osoba pełniąca już funkcję członka w organie zarządzającym lub kontrolnym innego konkurującego przedsiębiorcy. W przedmiotowym przypadku obowiązek ten spoczywał na TUwRiGŻ „Agropolisa” S.A., w którego organie kontrolnym funkcję objęła osoba będąca członkiem organu zarządzającego konkurującego przedsiębiorcy - TUiR „WARTA” S.A.

Zgłoszenie powyższe dokonane zostało z przekroczeniem terminu, o którym mowa w art. 94 ust. 4 ustawy.

Uczestnicy koncentracji

Agropolisa – prowadzi działalność ubezpieczeniową w dziale pozostałych ubezpieczeń osobowych oraz ubezpieczeń majątkowych (dział II załącznika do ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej – Dz. U. z 1996 nr 11, poz. 62 z późn. zm.). Spółka wchodzi w skład belgijskiej grupy kapitałowej KBC [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA].

Grupa KBC prowadzi działalność w zakresie usług bankowych, ubezpieczeniowych i zarządzania kapitałami w ponad 20 krajach świata, głównie w Belgii, Europie Centralnej oraz Europie Zachodniej. Działalność bankowa grupy prowadzona jest poprzez podmioty zależne KBC Bank N.V, a działalność ubezpieczeniowa poprzez podmioty zależne KBC Insurance N.V. w zakresie: ubezpieczeń majątkowych, ubezpieczeń na życie, reasekuracji oraz usług agenta ubezpieczeniowego w: Belgii, Europie Środkowej, obejmującej Polskę, Czechy, Słowację i Węgry a także w Irlandii i Luksemburgu.

W Polsce grupa KBC działając poprzez KBC Insurance N.V. jest, jak to zostało przedstawione powyżej, akcjonariuszem Agropolisy oraz WARTY. Ponadto przedsiębiorcami należącymi w Polsce do grupy KBC są [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA]

WARTA – prowadzi działalność ubezpieczeniową w dziale pozostałych ubezpieczeń osobowych oraz ubezpieczeń majątkowych (dział II załącznika do ww. ustawy o działalności ubezpieczeniowej), działalność reasekuracyjną w kraju i za granicą, działalność pomocniczą związaną z ubezpieczeniami i funduszami emerytalno - rentowymi oraz działalność akwizycyjną na rzecz otwartych funduszy emerytalnych. Akcje WARTY dopuszczone są do publicznego obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Obecnie [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA].

WARTA posiada kilkanaście spółek zależnych oraz spółki stowarzyszone, działających m. in. w zakresie:

- zarządzania nieruchomościami – [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA],
- zarządzania aktywami – [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA],
- zarządzania funduszami inwestycyjnymi – [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA],
- zarządzania otwartymi funduszami emerytalnymi – [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA],
- usług ubezpieczeń na życie – [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA],
- usług turystycznych i hotelowo-wczasowych – [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA],
- działalności akwizycyjnej, maklerskiej na rzecz armatorów – [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA],
- usług pośrednictwa ubezpieczeniowego – [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA],
- usług leasingu samochodów – [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA].

Opis i przyczyny transakcji

Zgłoszona koncentracja polega na powołaniu do Rady Nadzorczej Agropolisy Wiceprezesa Zarządu WARTY - Pana Krzysztofa Kudelskiego i dokonana została w wyniku podjęcia uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Agropolisy w dniu 15 kwietnia 2003 r., w związku z decyzją akcjonariuszy o uzupełnieniu składu Rady Nadzorczej spółki.

Jak informuje Wnioskodawca, celem koncentracji było [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA].

Rynek właściwy, na który koncentracja wywiera wpływ

Zgodnie z art. 17 ustawy organ antymonopolowy w drodze decyzji wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Ocena oddziaływania koncentracji na stan konkurencji wymaga określenia rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zarówno w aspekcie geograficznym, jak i produktowym.

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (rynek produktowy) i terytorium (rynek geograficzny).

Biorąc pod uwagę określone powyżej kryteria rynku właściwego oraz ze względu na specyfikę, właściwości oraz ze względu na ustawowy (m.in. powołana wyżej ustawa o działalności ubezpieczeniowej) wymóg rozłączności prowadzenia działalności ubezpieczeniowej w zakresie działu I i działu II, różny krąg odbiorców, a także orzecznictwo Komisji Europejskiej dotyczące koncentracji na rynku ubezpieczeń – właściwymi rynkami produktowymi, na których działają uczestnicy koncentracji, są następujące rynki:

a. rynki na których działają bezpośredni uczestnicy koncentracji

- pozostałych ubezpieczeń osobowych oraz ubezpieczeń majątkowych (dział II załącznika do ww. ustawy o działalności ubezpieczeniowej) – na którym działają obaj bezpośredni uczestnicy koncentracji tj. WARTA oraz Agropolisa i posiadają, jak podaje Wnioskodawca powołując się na dane Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych, w 2002 r. udział w tym rynku mierzony wielkością składki przypisanej brutto: WARTA - ok. 13%, Agropolisa - ok. 1%;

Uwzględniając wynikający z ustawy o działalności ubezpieczeniowej podział ubezpieczeń działu II załącznika do tej ustawy na grupy, WARTA działa w następujących grupach (segmentach) tego rynku:

- ubezpieczenia wypadku - grupa 1,
- ubezpieczenie choroby - grupa 2,
- ubezpieczenie casco pojazdów lądowych - grupa 3,
- ubezpieczenie casco pojazdów szynowych - grupa 4,
- ubezpieczenie casco statków powietrznych - grupa 5,
- ubezpieczenie żeglugi morskiej i śródlądowej - grupa 6,
- ubezpieczenie przedmiotów w transporcie - grupa 7,
- ubezpieczenie szkód spowodowanych żywiołami - grupa 8,
- ubezpieczenie pozostałych szkód rzeczowych - grupa 9,
- ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (OC) wszelkiego rodzaju wynikających z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych z napędem własnym – grupa 10,
- ubezpieczenie OC wszelkiego rodzaju wynikających z posiadania i użytkowania pojazdów powietrznych – grupa 11,
- ubezpieczenie OC za żeglugę morską i śródlądową - grupa 12,
- ubezpieczenie OC nie ujęte w grupach 10 –12 - grupa 13,
- ubezpieczenie kredytu - grupa 14,
- gwarancja ubezpieczeniowa - grupa 15,
- ubezpieczenie różnych ryzyk finansowych - grupa 16,
- ubezpieczenie świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania - grupa 18.

Natomiast Agropolisa działa w zakresie omawianego rynku w grupach: 1 – 3, 7 – 10 oraz 13 – 16 ww. załącznika.

Udział WARTY i Agropolisy w ww. grupach rynku pozostałych ubezpieczeń osobowych oraz ubezpieczeń majątkowych według informacji KNUiFE, w 2002 r. kształtował się następująco:

	WARTA	Agropolisa	WARTA + Agropolisa
- grupa 1	8,1%	0,5%	8,6%
- grupa 2	36,5%	0,4%	36,9%
- grupa 3	13,4%	0,5%	13,8%

- grupa 4	12,4%	0,0%	12,4%
- grupa 5	72,4%	0,0%	72,4%
- grupa 6	76,7%	0,0%	76,7%
- grupa 7	30,2%	0,5%	30,7%
- grupa 8	13,6%	1,1%	14,9%
- grupa 9	16,6%	1,1%	17,7%
- grupa 10	10,2%	1,1%	11,3%
- grupa 11	91,4%	0,0%	91,4%
- grupa 12	85,7%	0,0%	85,7%
- grupa 13	18,6%	0,7%	19,3%
- grupa 14	3,8%	3,0%	6,8%
- grupa 15	13,2%	1,4%	14,5%
- grupa 16	15,4%	0,0%	15,4%
- grupa 18	15,7%	0,0%	15,7%

b. rynki na których działają w Polsce pozostali uczestnicy koncentracji

- ubezpieczeń na życie (dział I załącznika do ww. ustawy o działalności ubezpieczeniowej) – na którym działa [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA] z udziałem w tym rynku w 2002 r. - [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA], natomiast Agropolisa ani żaden z przedsiębiorców działających w grupie KBC w Polsce nie działa na tym rynku;
- zarządzania aktywami na zlecenie – na którym działają obaj uczestnicy: [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA] z udziałami w 2002 r. w tym rynku, mierzonymi wartością aktywów wynoszącymi, jak podaje Wnioskodawca, odpowiednio [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA],
- funduszy inwestycyjnych – na którym działają obaj uczestnicy [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA], z udziałami w rynku w 2002 r., mierzonymi wartością aktywów netto zarządzanych funduszy, wynoszącymi wg Wnioskodawcy odpowiednio [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA],
- otwartych funduszy emerytalnych – na którym działają obaj uczestnicy [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA], z udziałem w tym rynku w 2002 r., wynoszącym odpowiednio: [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA],
- zarządzania i obrotu nieruchomościami – na którym działają obaj uczestnicy [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA]. Udział w rynku ww. przedsiębiorców, ze

względu na świadczenie usług wewnątrz i na rzecz członków grupy nie ma wpływu na rynek zarządzania i obrotu nieruchomości.

W odniesieniu do wszystkich wymienionych powyżej rynków produktowych, ze względu na wspomniane wcześniej kryteria, w ocenie organu antymonopolowego należy uznać, że rynkiem geograficznym jest rynek polski - krajowy.

Ponadto oprócz ww. rynków właściwych produktowo, dla których właściwym rynkiem geograficznym jest polski rynek krajowy, WARTA oraz inne spółki ubezpieczeniowe z grupy KBC działają na rynku usług reasekuracji, dla których z uwagi na zasięg świadczenia usług reasekuracji rynkiem geograficznym jest rynek globalny – ogólnoświatowy. Udział zarówno WARTY jak i spółek ubezpieczeniowych KBC w rynku ogólnoświatowym jest znikomy [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA].

Na ww. rynkach produktowych, na których działają na krajowym rynku w Polsce jednocześnie przedsiębiorcy należący do grup kapitałowych zarówno WARTY jak i Agropolisy, ich łączny udział w 2002 r. kształtował się następująco i wynosił dla rynku:

- otwartych funduszy emerytalnych - ok. 4% (ze względu na liczbę członków) oraz ok. 2% (ze względu na wielkość aktywów netto),
- funduszy inwestycyjnych - ok. 4%,
- zarządzania aktywami – ok. 6%,
- pozostałych ubezpieczeń osobowych oraz ubezpieczeń majątkowych – ok. 14% (z czego: WARTA – ok. 13%, Agropolisa – ok. 1%) oraz uwzględniając podział ubezpieczeń działu II na grupy, WARTA i Agropolisa prowadziły ubezpieczenia jednocześnie w grupach: 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 13, 14 i 15, osiągając łączny udział w tych grupach kształtujący się odpowiednio: 8,6%, 36,9%, 13,8%, 30,7%, 14,9%, 17,7%, 11,3%, 19,3%, 6,8% i 14,5%, przy czym udział WARTY w tych grupach kształtował się odpowiednio: 8,1%, 36,5%, 13,4%, 30,2%, 13,6%, 16,6%, 10,2%, 18,6%, 3,8% i 13,2%, a udział Agropolisy odpowiednio: 0,5%, 0,4%, 0,5%, 0,5%, 1,1%, 1,1%, 1,1%, 0,7%, 3,0%, i 1,4%. Jak wynika z powyższych danych, wzmocnienie udziałów WARTY w ww. grupach udziałami Agropolisy jest niewielkie i łączny udział obu przedsiębiorców w żadnej z tych grup nie prowadzi do uzyskania udziału wskazującego na uzyskanie pozycji dominującej. Z powyższych danych wynika jednocześnie, iż łączny udział obu przedsiębiorców w grupach: 2 i 7 mimo, iż wyższy od 20%, w wyniku niniejszej koncentracji zwiększa się nieznacznie, tj. o 0,4% w grupie 2 i o 0,5% w grupie 7. W pozostałych grupach przedmiotowego rynku, tj. grupie: 4, 5, 6, 11, 12 i 18 działalność prowadzi jedynie

WARTA, uzyskując w grupach: 5, 6, 11, 12 obejmujących ubezpieczenia casco statków powietrznych, morskich i śródlądowych oraz ubezpieczenia OC w zakresie statków powietrznych, morskich i śródlądowych udziały w rynku wynoszące odpowiednio: 72,4%, 76,7%, 91,4%, 85,7%, natomiast Agropolisa nie prowadzi ubezpieczeń w zakresie tych grup.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz definicję rynku właściwego, na który koncentracja wywiera wpływ zgodnie z punktem 7.2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2002 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. Nr 37, poz.334), w opinii organu antymonopolowego w rozpatrywanym zamiarze koncentracji nie istnieją rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym oraz wertykalnym. Natomiast udział WARTY w czterech segmentach rynku pozostałych ubezpieczeń osobowych oraz ubezpieczeń majątkowych, obejmujących grupy ubezpieczeń: 5, 6, 11 i 12, wynoszący powyżej 40% wskazuje na możliwość wystąpienia rynków właściwych w układzie konglomeratowym. Jednakże w wyniku niniejszej koncentracji, posiadany już przez WARTĘ udział w tych grupach ubezpieczeń znacznie przekraczający 40% nie ulegnie zwiększeniu, bowiem Agropolisa nie prowadzi działalności ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczeń dotyczących statków powietrznych, morskich i śródlądowych, a zatem w ocenie organu antymonopolowego można zgodzić się z Wnioskodawcą, iż zgłaszana koncentracja nie ma wpływu na zmianę (wzrost) stopnia koncentracji działalności na wspomniane powyżej segmenty rynku pozostałych ubezpieczeń osobowych oraz ubezpieczeń majątkowych w Polsce.

Wobec powyższego należy stwierdzić, iż w wyniku omawianej koncentracji nie powstanie ani nie umocni się pozycja dominującej na żadnym z omawianych rynków, wskutek czego konkurencja na tych rynkach nie zostanie istotnie ograniczona.

Wobec spełnienia powyższego orzeczono jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy w związku z art.479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów

p.o. Zastępcy Dyrektora Departamentu Analiz Rynku
Wojciech Szymczak

Otrzymuje:

Towarzystwo Ubezpieczeń
w Rolnictwie i Gospodarce Żywnościowej
„Agropolisa” SA
ul. Belgijska 11
02-511 Warszawa